

Tokom 2014. godine, Beogradski centar za ljudska prava je prilikom pružanja pravne pomoći tražiocima azila od tražioca azila dobijao pritužbe da im službenici MUP u PU Loznica ne izdaju potvrdu o izraženoj nameri za traženje azila, a da ih službenici Odeljenja za strance u Savskoj ulici u Beogradu, prilikom evidentiranja detaljno ispituju o razlozima zbog kojih su napustili zemlju porekla i odlučili da traže azil u Srbiji o čemu se sastavlja službena beleška, što nije u predviđeno Zakonom o azilu. Ipak, Beogradski centar za ljudska prava nije registrovao nijedan slučaj neizdavanja potvrde o izraženoj nameri od strane službenika MUP u Savskoj.

Evropska komisija ukazala je na neophodnu sveobuhvatnu reformu sistema za azil, uključujući dovoljan broj dobro obučenog osoblja radi obrade sve većeg broja zahteva.

Komisija za azil koja odlučuje u drugom stepenu po žalbama na odluke Kancelarije za azil, sastoji se od 9 članova koje imenuje Vlada na četiri godine. ZoA propisuje da Komisija donosi odluke većinom glasova (čl. 20), ali ne rok za njeno donošenje.

U toku 2014. godine Komisiji za azil podneto je ukupno 13 žalbi na odluke Kancelarije za azil, od toga 2 žalbe su usvojene i prvostepena rešenja su poništena, u radu su 4 žalbe i 7 žalbi je odbijeno kao neosnovano. Ukupno je podneto 7 žalbi zbog ćutanja uprave a tri zahteva su usvojena (dodeljeno je 1 utočište i 1 supsidijarna zaštita). U dosadašnjoj praksi Komisija za azil je, povodom žalbe zbog nedonošenja prvostepenog rešenja u roku od dva meseca od pokretanja postupka, samo nalogala prvostepenom organu da sprovede ispitni postupak, ostavljajući mu za to dodatni rok iako je Komisija dužna da sama reši upravnu stvar, odnosno da meri-torno odluči o zahtevu za azil. Prema raspoloživim podacima Komisija za azil u slučaju ćutanja uprave nikada nije donela konačno rešenje.

Protiv odluke Komisije za azil moguće je pokrenuti postupak pred Upravnim sudom koji odluku o tužbi donosi u sudskom veću od trojice sudija. U periodu od januara do juna 2014. godine pred Upravnim sudom je pokrenut samo jedan upravni spor u postupku azila dok je doneto pet presuda povodom tužbi koje su uložene 2013. godine. U tri presude tužba je odbijena dok je u dve presude tužba uvažena i poništeno rešenje Komisije za azil. U jednoj presudi kojom se usvaja tužba Upravni sud je našao da je Komisija za azil povredila pravila postupka propisana članom 235, st. 2 Zakona o opštem upravnom postupku jer nije cenila sve navode žalbe, niti ijedan dokaz priložen uz žalbu. Naime, punomoćnik tužilje je u žalbi naveo razloge zbog kojih tužilja nije mogla da traži azil u zemljama koje su kvalifikovane kao sigurne, pri čemu je priložio spisak izvora koji su korišće-ni kao dokazi u žalbi da te zemlje za tužilju nisu sigurne. Komisija za azil je u obrazloženju svoje odluke samo paušalno ocenila da navodi žalbe nisu od značaja za rešavanje upravne stvari i da tužilja nije podnela validne dokaze da je neka od sigurnih zemalja u kojima je boravila i kroz koje je prolazila, za nju lično nesigurna. Ova presuda je gotovo od precedentnog značaja za postupak azila, budući da u svojoj dosadašnjoj praksi u prethodne tri godine, Upravni sud nijednom nije uvažio tužbu niti je smatrao da paušalno ocenjivanje navoda i dokaza koje podnose tražioci azila o tome da zemlje kroz koje su prolazili na putu do Srbije za njih nisu sigurne u smislu člana 33, st. 1, tač. 6 Zakona o azilu predstavlja povredu pravila postupka.

Do sada se Upravni sud pretežno ograničavao na ispitivanje proceduralne ispravnosti postupka za dobijanje azila. Tužba Upravnom sudu po pravilu ne odlaže izvršenje